

Ministre kom til Stede, eller ved Opholdet i en By som Aarhus, hvor Livet med Omverdenen pulserer kraftigt, hvor de forskellige Strømninger brydes, saa at der, samtidig med at der som Repræsentanter herind til Rigsdagen sendes 2 Socialdemokrater, bygges i samme By et Slot for en af Landets Prinser. Naar ærede Medlemmer overveje, hvor Landsrettens Medlemmer kunne faa den bedste og heldigste Paavirkning, er jeg sikker paa, at Svaret ikke vil blive vanskeligt at finde.

Med disse Bemærkninger skal jeg tillade mig at anbefale ærede Medlemmer at stemme for Ændringsforslag Nr. 3 til § 5, der gaar ud paa, at Landsretten skal have sit Sæde i Aarhus.

Ordføreren (Krabbe): Idet jeg skal tillade mig nogle Bemærkninger i Anledning af de faldne Udtalelser, vil jeg først berøre de mindre væsentlige Punkter og slutte med at omtale dem, der efter den stedfundne Debat maa anses for at være de væsentlige. Idet jeg følger denne Orden, skal jeg ganske naturligt begynde med det, som den sidste ærede Taler omtalte, om Landsretten skal have sit Sæde i Viborg eller Aarhus. Jeg vil der sige, at de, der holde paa Aarhus, egentlig slet ikke have nævnt det egentlige Argument for at tage Aarhus. De Grunde, der ere nævnte, ere ganske svage. Beliggenheden er vel et væsentligt Moment, men den er ikke afgørende. Aarhus har ganske vist 5 Jernbanelinier, men Viborg har om et Par Aar 4. Aarhus har, naar alt kommer til alt, Vand til den ene Side, medens Viborg har Land til alle Sider. Toglister og Togplaner ere jo heller ikke saa faste, at de det ene Aar ere de samme som det andet. Nej, det væsentlige, det er ikke nævnt. Folk, der have tænkt derover og have Forstand derpaa, have frygtet for, at Sagførerstanden i Viborg ikke skulde blive af den Dytighed, som den vilde kunne naa i Aarhus, hvor Sagførerne have Adgang til større Praksis og det kan antages, at de faa den største Udvikling. Det er det egentlige Argument for at vælge Aarhus, det andet er Biting. Men over for dette — jeg erkender — ret vægtige Argument vil jeg tillade mig at sige, som Ordfører for den Anskuelse, at vi skulle tage Viborg, at jeg nærer ikke denne Frygt. Naar Retsreformen nemlig bliver gennemført, vil der danne sig et Udvalg af Sagførere, der komme til at være de plæderende ved Landsretten; det vil ikke

være samtlige Sagførere, men kun en lille Del af Sagførerne, der komme til at føre Sagerne der: Sager for Landsretten i Viborg kunne meget godt føres af Sagførere, der bo i Aarhus. Den mindre Kreds af Sagførere, der danner sig i Viborg, kan meget godt blive Blomsten af plæderende Sagførere, og den Hjælp, der maatte tiltrænges, kan meget godt tilføres fra andre Byer med de Kommunikationsmidler, vi nu have. Dette Argument slaar efter min Mening heller ikke til. Hvad det angaar, som det ærede Medlem nævnte, at Viborgs aandelige Luft skulde være skadelig for Rettens aandelige Sundhed, maa jeg sige, at det modsiger i Virkeligheden Erfaringen fra de 100 Aar, vi have haft den nuværende Overret der. Det har været en særdeles anset Ret, der har dannet sig der. Man kan naturligvis være af forskellige Meninger om enkelte Afgørelser, men derom ere alle enige, at det er en meget anset Ret. — Jeg kommer saa til Ændringsforslag Nr. 4 om, at der skal være 3 Landsretskredse. Der er anført som et væsentligt Argument derfor af det ærede Medlem for Odense (Nanke), at det har Historien for sig, Landet falder naturligt i 3 Dele i Henseende til Retsinddeling. Det er ikke Tilfældet. Der har ganske vist været en historisk Periode, hvor det faldt saadan. Men tage vi den nærmeste Periode, saa falder Landet med Hensyn til Overretten i to Dele, og den Organisation, der er dannet her paa, har fungeret overmaade godt. — Med Hensyn til Ændringsforslagene Nr. 16 og 17 har den højtærede Justitsminister med Rette gjort den Bemærkning, at det ikke er en egentlig Redaktion, saaledes som den højtærede Justitsminister mente, at jeg havde betegnet dem, men jeg tror alligevel, at have Ret til at betegne dem, som jeg har gjort, fordi Ændringsforslagene Nr. 16 og 17 gaa ud paa at udtrykke den Mening, som Lovforslaget burde have udtrykt. I den Forstand tør man betragte dem som formelle Forslag. — Hvad angaar Ændringsforslaget Nr. 18, som er stillet af det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Nanke), skal jeg tage mig den Frihed at gøre opmærksom paa, at naar han i Ændringsforslaget taler om en særlig Retsskriver og har foreslaaet, at der i alle Tilfælde, hvor en Ret beklædes af Enkeltdommer uden særlig Retsskriver, skal være et Retsvidne til Stede, saa er dette med den særlige Retsskriver en tidligere Kommissions Standpunkt; saaledes som Lovforslaget forelig-